

IHMISEN TEKEMÄÄ

Puolustamme ihmisen tekemää

Ihmisen tekemää -kampanjan perusajatuksena on tukea itsenäistä ajattelua ja suojella ihmisten välistä aitoa vuorovaikutusta aikana, jona generatiivinen tekoäly muuttaa ajattelua ja viestinnän luonnetta peruuttamattomasti.

Kampanjan ytimessä on huoli siitä, että helppoutta haluava ihminen taantuu huomaamattaan koneen tuottaman sisällön passiiviseksi kuluttajaksi, oikolukijaksi tai mekaaniseksi välittäjäksi.

Me uskomme, että kirjoittavan ihmisen ei tule muuttua tekoälyn sihteeriksi, joka lähinnä viimeistelee algoritmien rakentamia lauseita, vaan säilyttää asemansa aktiivisena ja vastuullisena ajattelijana.

Inhimillinen yhteys on korvaamaton itseisarvo

Kun luemme, kuuntelemme tai katsomme ihmisen tekemää sisältöä, olemme yhteydessä toiseen tietoisuuteen. Kyse ei ole pelkästä informaation siirrosta, vaan pääsystä osalliseksi toisen ihmisen harkintakyvystä, elämäkokemuksesta ja subjektiivisesta näkökulmasta.

Ihmiset tuottavat huonosti taustoitettuja mielipiteitä, kielioppivirheitä ja laiskaa ajattelua. Samaan aikaan tekoäly voi tuottaa kieliopillisesti virheetöntä ja loogisesti jäsenneltyä tekstiä. Mutta ihmisen tekemän sisällön takana on tilastollisten todennäköisyyksien sijaan oikea persoona.

Se on itseisarvoista.

Ihmisen tekemä sisältö kantaa mukanaan myös tekijänsä eettistä painoarvoa. Joku seisoo sanojensa takana ja lopulta myös kantaa niistä vastuun tavalla, johon mikään algoritmi ei kykene.

Haluamme rakentaa tilan ja kulttuurin, jossa voimme luottaa siihen, että viestin toisessa päässä on todella toinen ihminen. Erehtyvä ja tunteva yksilö, jonka ajatukset eivät ole tilastollisia todennäköisyyksiä vaan aitoja valintoja.

Henkinen omistajuus määrittää ihmisen työn

Sisältö on ihmisen tekemää silloin, kun henkinen omistajuus ja luova hallinta säilyvät tekijällä koko prosessin ajan. Tämä tarkoittaa, että tekijä valitsee ilman konetta, itsenäisesti, näkökulmansa ja päättää ilman tekoälyn tuottamaa pohjatekstiä, mitä hän haluaa sanoa ja miksi.

Inhimillinen työn jälki syntyy siitä, että tekijä muotoilee ajatuksensa omalla kielellään, äänellään ja tyyllillään, jolloin lopputulos on hänen henkilökohtaisen otteensa värittävä.

Samalla tunnistamme, ettei generatiivisen tekoälyn käyttö automaattisesti muuta sisältöä koneelliseksi, kunhan työkalu pysyy sille kuuluvassa roolissa. Tekoäly vertautuu tässä hakukoneeseen, sanakirjaan tai kirjastoon.

Sitä voidaan hyödyntää tiedonhakuun, tekniseen kirjaamiseen, kääntämiseen tai suurten aineistojen järjestämiseen, mutta analyysi, synteesi ja kerronnan punainen lanka on jäätävä kokonaan ihmisen käsialaksi.

Missä kulkee koneellisen sisällön raja?

Ihmisen tekemän sisällön raja ylittyy siinä vaiheessa, kun koneelle ulkoistetaan ajattelun vaiva. Jos tekoäly keksii tekstin näkökulman, muotoilee sen rungon tai tuottaa ensimmäisen luonnoksen, ihminen katoaa.

Ihminen, joka vain silottelee koneen kirjoittamaa tekstiä, luopuu samalla kriittisestä etäisyydestään ja omasta äänestään. Ihmisen tekemäksi ei voida kutsua sisältöä, jossa kone on toiminut luovana osapuolena, vaikka ihminen olisikin lopulta hyväksynyt lopputuloksen.

Ihmisen tekemää on lupaus aitoudesta ja kunnioituksesta vastaanottajaa kohtaan. Se on sitoumus siihen, että kaiken takana on ihminen.